STAND DER MAAN.

6	October	LAATSTE KWARTIER.
13	»	NIEUWE MAAN.
20	»	EERSTE KWARTIER.
28	»	VOLLE MAAN.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.		Laag Water.
5	ZATURDAG . . .	's morg. 11-15	's av.	5-15
6	ZONDAG	» 12-00	»	6-00
7	MAANDAG . . .	» 12-51	»	6-51
8	DINGSDAG . . .	» 1-42	»	7-42

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. ZATURDAG, DEN 5den OCTOBER. N. 80.

PARAMARIBO.

BURGERLIJKE STAND.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 3 October 1833.

Op heden zijn in *Ondertrouwd* opgenomen:

HENRIJ VAN MEERBEEK, *jongman* oud 42 jaren, geboren te *Brussel* en MARIA ELISABETH KOHLWAGEN, *jonge dochter* oud 22 jaren, geboren alhier en beide woonachtig in deze Kolonie.

MORDECHAI DE LA PARRA, *jongman* oud 24 jaren en RIECA zich teekenende REBECCA BUENO DE MESQUITA, *jonge dochter* oud 16 jaren, beide geboren en woonachtig alhier.

In kennisse van mij,

Eerste Commies ter Secretarij voormeld,

G. S. DE VEER.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 5 October 1833.

(39033) Alzoo de Gouvernements Secretaris, als belast met de Zaken tot de Slaven-bevolking, zich tot den Gouverneur Generaal heeft gewend, met voorstel om PHILIP STEINHARDT aan te stellen tot Straatvoogd over de Slavin ALIDA, aangekomen hebbende SIMICA JB. DE MEZA, welke aan haar bij onderhandsch geschrift dd. 20 September 1820 de vrijheid geschonken heeft.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

(39040) Den 20sten September 1833. J. B. LOUZADA Mz., aan FREDERIK NIEBUR, van het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de Voorstad *Zeelandia*, bekend onder Lᵃ. A. N°. 63.

Den 25sten. De Weduwe VAN NIEL, geb. KRIEGER, aan M. M. A. COUPIJN, voor zijn minderjarige Zoon M. M. A. COUPIJN, van een Huis en Erf, gelegen aan den hoek van de *Steenbakkerij-* en *Dominestraten*, bekend onder Lᵃ. D. N°. 306.

Paramaribo, den 3 October 1833.

WENTHOLT,

Adj. Griffier.

(39072) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, bieden aan, tegen behoorlijk intrest, en onder voldoende zekerheid te beleggen, eene somma van *ZES DUIZEND GULDEN*, aankomende diverse minderjarigen.

De Gegadigden adresseren zich bij *memorie* aan de Edele Achtbare Commissie tot de Zaken van opgemelde Kamer.

Paramaribo den 3 October 1833.

C. A. FISCO,

2de Commies.

PARAMARIBO, 2 OCTOBER 1833.

(39069) Op heden lazen wij in een der Nieuwsbladen, uit het Moederland overgebragt, het voor ons allertreurigst berigt, dat, op den 10den Augustus dezes jaars, te *Amsterdam*, in den ouderdom van 54 jaren, overleden is, onze waardige Vader en Behuwd-Vader, de Wel Edele Heer JOOST ROELOFSZ; diep betreurd door zijne achtergelatene Weduwe en 16 Kinderen, waarvan de meesten nog onverzorgd zijn.

A. ROELOFSZ, *V. D. M.*

J. C. ROELOFSZ,

geb. FREIJSS.

(39048) ** Bij E. S. CATZ, *à contant:* Groote kelders Jenever a *f* 6; extra goede Bier- en Wijnkurken a *f*. 1 per 100; mandjes Zoete Olie van 1 dozijn flesschen a *f* 5 per mandje; Haardoek voor Canape's en Stoelen; en andere Goederen meer.

(39078) Een ieder wordt verzocht geen schuilplaats te verleenen aan de zich (sedert eenige dagen geabsenteerd hebbende neger genaamd CICERO of wel bij den Heiligen doop JOHANNES) aankomende de Heer J. R. O'FERRALL, noch aan de neger genaamd PROFIJT; aankomende den uitlandigen Heer G. BERGMAN, maar dezelven tegen het gewone vanggeld uit te leveren aan

C. L. G. LINCKERS.

Paramaribo den 3 October 1833.

(39046) Kapt. F. POPKEN, voerende het Bergentijn-Schip *Guiana*, de helfte zijner Koffijlading bijeen hebbende, biedt zijne overige scheepsruimte Heeren Planters, Administrateurs en Kooplieden, ter inlading van KOFFIJ, CACAO en KATOEN aan, en beveelt zich ten dien einde in Hun Edelens gunst.

Paramaribo den 1 October 1833.

(39037) De ondergeteekenden vertrekken.

WOLTERUS GROEN.

FREDK. F. GROEN.

D. ALETRINO.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand *September* jl., zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht	11	personen.
» » Vrouwelijk	»	9	»
Levenlooze 2.			
		20.	

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht	11	personen.
» » Vrouwelijk	»	12	»
		23.	

NAAMLIJST DER PERSONEN, welke gedurende de maand *September* jl. alhier aan *Paramaribo* zijn overleden.

Den 1sten September, *Nicolaas Walther*, oud 2 jaren, 9 maanden en 18 dagen, zoon van *Matje Carolina Walther*.

Den 2den, *Elisabeth Henrietta Yvel*, oud 1 jaar, 6 maanden en 13 dagen, dochter van *Anna Francina Cornel*.

Den 3den, *Geertruida van Stolten*, oud 85 jaren, 3 maanden en 8 dagen.

Den 4den, *Samuel Haim Henriques Fereijra*, oud 8 jaren en 3 dagen zoon van *Joseph Abarbanel*.

Idem, *Esther Brandon*, wed *Samuel Nunes*, oud circa 66 jaren.

Idem, *Emanuel*, oud 3 jaren, 4 maanden en 2 dagen, zoon van *Aron Jessurun*.

Den 7den, Levenloos Kind van het Mannelijk geslacht van *Golah van West*, huisvrouw van *Benjamin Jacob Boon*.

Den 11den, *Blanka de Meza*, wed *David Mozes Cardoso Baëza*, oud 68 jaren.

Idem, *Betje Heijer Neeter*, wed *Raphael Lehman*, oud 34 jaren.

Den 12den, *Susanna van Wolffhardt*, oud 68 jaren.

Den 16den, *Jan Cornelis*, oud circa 2 jaren, zoon van *Venus*.

Den 18den, *Adriana Nellie de Bast*, oud 20 jaren, dochter van *Daphina van Jessurun*.

Den 19den, *Ando Badenstein*, oud 75 jr.

Idem, *Louis Descultru*, oud 7 dagen, zoon van *Luna van Servas*.

Idem, *Elisabeth Peggie*, oud...

Den 20sten, *William Smith*, oud 36 jr., en 6 maanden.

Den 22sten, Levenloos Kind van het Vrouwelijk geslacht van *Rebecca Isak de Vries*, huisvrouw van *Moses Eliazer Pinto*.

Den 23sten, *Princes van van Meel*, oud na gissing 70 jaren.

Den 24sten, *Crispijn* van *Louisa van Mathijs van Lobbrecht*, oud 62 jaren.

Idem, *Barend Lohmuller*, oud 42 jaren.

Den 25sten, de Indianin *Margaretha*, oud 33 jaren.

Den 26sten, *Karel Gustavus Pardo*, 21 jr.

Den 27sten, *Valentine Laure Chistina Mamin*, oud 30 jaren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 2den dezer, Z. M. Brik van Oorlog, DE ECHO, Kapt. Luit. ter Zee, W. H. VAN VOSS, van Texel.

Uitgeklaard.

Den 25sten September, de Nd. Am. Brik Bragan na, Kapt. T. CROSBIJ, naar Boston; lading: 108 vaten Malassie.

MENGELINGEN.

DE REGTVAARDIGE EN EDELMOEDIGE AFRIKAAN.

Dat men evenwel onder hen, welke over de barbaarsche bewoners van Afrika het hoogste en meestal onbepaaldste gezag voeren, ook regtvaardige en somwijlen zelfs edelmoedige regenten aantreft, hiervan zal dezelfde MUNGO PARK ons een belangrijk voorbeeld leveren.

Hij was in gezelschap van twee herders, welke, even als hij, naar den kant van Sibidoufou gingen. De weg was steil, en met rotsen als bezaaid, en daar mijn paard aan de poot gewond was, liep het langzaam en zeer pijnlijk; de herders waren vooruit, en zelfs al zeer verre. Omstreeks elf uren hield ik stil bij eene kleine beek, ten einde

wat water te drinken. Ik hoorde eenige menschen die elkander riepen, en eensklaps, gaf iemand een verschrikkelijke gil, als of hem een groot ongeluk overkomen waren. Ik verbeeldde mij, dat welligt een leeuw of ander wild beest eenen der herders had aangevallen, en beklom derhalve mijn paard om beter te kunnen zien wat er gebeurd was; dan niets meer hoorende, reed ik langzaam naar de plaats, waar ik den schreeuw had hooren geven. Ik riep uit al mijne magt, maar kreeg geen antwoord. Echter zag ik, na eenige oogenblikken, den eenen herder in het gras liggen, digt aan den weg. Hoewel ik geen spoor van bloed aan hem bemerkte, hield ik mij toch verzekerd dat hij dood was; maar op mijne nadering, zeide hij met eene zachte stem, dat ik moesst stil houden, daarbij voegende, dat eene bende gewapend volk zijnen kameraad had opgeligt. Eenige oogenblikken verwijlde ik, om te overleggen, wat mij in dit geval te doen stond; en rondom ziende, viel mijn oog, op eenen man, die niet verre af op den stam van eenen boom zat. Ik kon ook duidelijk de hoofden van zes of zeven personen onderscheiden, die, in het gras gezeten, allen een geweer in de hand hielden. Ik gevoelde, dat er geene mogelijkheid was, om hen te ontsnappen, en ging dus onverschrokken naar hen toe. Nader bij komende voedde ik hoop, dat het menschen waren, die op de elefantsjagt gegaan waren; waarop ik hen aansprak en vroeg, of zij iets geschoten hadden. Zonder mij te antwoorden, beval een hunner, dat ik zoude afstijgen; doch, even als of hem iets te binnen kwam, maakte hij met de hand eenige teekens, als of hij mij beduiden wilde, mijnen weg maar te vervolgen. Ik reed dus voorbij, en had reeds eene kleine beek doorwaad, toen ik mij achter na hoorde roepen. Omziende, bemerkte ik, dat zij, die ik voor elefantsjagers had aangezien, mij op de hielen volgden, en mij toeriepen, van om te keeren. Ik wachtte dus, tot zij digt bij mij waren. Toen zeiden zij, dat de Koning der Foulash hun geboden had, om mij, mijn paard, en al wat mij toebehoorde, naar Fouladou te geleiden, en ik dus met hen moest terug keeren. Ik volgde hen dus zonder verdere bedenking, en wij vertrokken meer dan eene kwart mijl voort, zonder een woord te spreken. Op eene donkere belommerde plaats gekomen zijnde, hoorde ik een hunner in de taal der Mandigo's zeggen: »deze zal goed zijn." En in hetzelfde oogenblik rukte hij mij den hoed van het hoofd. Ik was zeker niet zonder vrees, maar besloot echter, dezelve zoo min mogelijk te laten blijken, weshalve ik hun zeide, dat indien zijlieden mij niet aanstonds den hoed terug gaven; ik alsdan niet verder zoude gaan, maar eer zij mij nog konden antwoorden, trok een hunner zijn mes uit, en sneed daarmede eenen metalen knoop af, die nog aan mijn vest was blijven zitten en stak hem in zijnen zak. Thans waren hunne oogmerken niet meer twijfelachtig. Ik dacht hoe minder ik tegen spartelde, hoe minder ik te vreezen had, en liet hen dus zonder wederstand te bieden mijne zakken ledigen, en alle mijne kleedingstukken onderzoeken, hetwelk zij, ook met de grootste zorgvuldigheid deden; waarop zij, ziende, dat ik eenen borstrok onder het vest had, vorderden dat ik alle beide uit zou trekken, eindelijk om niets te vergeten, schudden zij mij naakt uit. Mijne halve laarzen zelfs, hoewel van de eene de zool afgescheurd en met een stuk van eenen toom vastgebonden was, werden toch zorgvuldig bekeken. Terwijl zij hunnen roof bezagen, bad ik hun dringend, om ten minste mijne kompas te mogen terug hebben. Het lag op den grond; en er naar wijzende, om het hun verstaanbaar te maken, dreigde een der struikroovers, mij te zullen doorschieten, zoo ik het geringste maar durfde aanraken. Sommige hunner gingen vervolgens met mijn paard voort, terwijl de andere bleven, en onderling beraadslaagden, of zij mij geheel naakt zouden laten staan, dan of zij mij het een of ander tot bedekking voor de brandende zon zouden laten terug nemen. Eindelijk behield de menschlievendheid de overhand; zij gaven de slechtste broek terug, en terwijl zij zich op weg begaven, smeet een der vagebonden mij, mijnen hoed toe, in welks kap alle mijne reisaanteekeningen verborgen waren.

Zeodra zij weg waren, ging ik zitten, in eene soort van bedwelming eenen geruimen tijd rondom mij henen ziende; waar ik mijne oogen wendde, ontwaarde ik louter gevaar en moeijelijkheden. Ik bevond mij in eene uitgestrekte woestenij, midden in den regentijd, omringd van wilde beesten en niet minder barbaarsche menschen; en dit alles op den afstand van 500 mijlen van het naaste etablissement van Europeërs.

Mij intusschen op weg begeven hebbende, kwam ik, eenigen tijd daarna, aan een klein dorp, bij welks ingang ik de twee herders ontmoette. Zij waren verwonderd, van mij te zien, niet anders denkende, zoo als zij zeiden, of de Foulash hadden mij eerst beroofd, en vervolgens afgemaakt.

Dit dorp verlatende, ging onze weg over verscheidene rotsheuvels, en wij kwamen nog voor zonsondergang te Sibidoulu, eene grens-stad van het koningrijk Manding.

Ik verhaalde aan den Mansa, of gouverneur van de provincie Manding, de geheele toedragt van zaken. Mijne klagten nog maar pas geëindigd hebbende, nam hij zijne pijp uit den mond, en schudde, met alle blijken van ongenoegen den mouw van zijn kleed, en zeide: «gaat zitten, alles zal u terug » bezorgd worden, ik heb het gezworen." Daarop zich tot eenen zijner dienaars wendende: »geef," vervolgde hij, aan den blan» ken, water te drinken, met het aanbreken van den dag zult gij op de bergen gaan, en den Douty van Bammakou berigten, dat een arme blanke man, de vreemdeling van den koning van Babara, door het volk van den koning van Fouladou is bestolen geworden.

Het gevolg van dit bevel ging ik afwachten in eene stad, genaamd Wouda, waar ik verpligt was negen dagen te blijven. Ik vreesde den Mansa in dezen staat lastig te vallen, te meer daar er te dien tijde eene groote hongersnood was; echter gedroeg hij zich jegens mij in allen opzigte als een liefdadig gastheer.

ALGEMEENE EN GESCHIEDKUNDIGE ONTDEKKING.

De Portugezen waren de eerste Europeërs, die in Afrika aanlandden. In het jaar 1415 bemagtigden zij Centa: zij hadden toen de Mooren genoodzaakt hun eigen land te verlaten, en hadden JOHANNES I tot Koning.

Deze nationale verovering gaf aanleiding tot eene menigte bijzondere ondernemingen, door het Gouvernement ten deele ondersteund of geheel uitgevoerd, en de kennis der binnenlanden van Afrika meer en meer uitbreiden. De Portugezen in 1446 de witte Kaap, de Goudkust, de Senegal en de Kaap Verd ontdekt hebbende, dreven al eenigen handel met de Afrikanen. In 1481 liet JOHANNES II een fort stichten te Mina op de kusten van Guinea gelegen, om daardoor hunnen koophandel te beschermen tegen de ondernemingen van andere Europesche natiën, die er zich eenig regt op mogten aanmatigen, en tevens tegen de inboorlingen zelven. Hij sloot een verdrag met den vorst of het opperhoofd des volks, en nam den titel aan van het opperheer van Guinea. Het gevolg hiervan was, dat nog eenige Afrikaansche opperhoofden met hem in betrekking traden. BARTHOLOMEUS DIAZ ontdekte weldra de Kaap de Goede Hoop. In 1497 en 1498 bespeurde VASCO DE GAMA, een aanzienlijk Portugees, die de waardigheid van Admiraal bekleedde dat gedeelte der oostelijke kust van Afrika, hetwelk men Zanguebar noemt; hij zette zelfs voet aan land te Mozambique, eene rijke handeldrijvende stad.

De Engelschen, lang door de Portugezen weerhouden, of als ware het bedwongen, vertoefden eenigen tijd den Afrikaanschen handel met hen te deelen; des niettegenstaande ontwaarde men in 1552, op de kust van Guinea, eene kleine Engelsche vloot, welke bij haren terugtogt 400 ℔ goud, 36 vaten peper, en 2500 olifantstanden medevoerde. De instelling eener maatschappij tot bevordering van den koophandel in Engeland, volgde weldra op deze onderneming.

BREU VOOR DEN VORST VAN CAIJOR.

BREU was opzigter der Fransche Afrikaansche maatschappij, omstreeks het einde der zeventiende eeuw. In deze betrekking deed hij eenige reizen naar digtbij gelegene streken van de Senegal. De Senegal is een stroom der westelijke kust van Afrika, welke in 1445 door den Portugees DENIS FERNANDEZ ontdekt is.

In eene zijner reizen, bezocht BREU het koningrijk Caijor, welks vorst de *Damel* wordt genoemd. Hij trof hem aan te *Makaye*, eene zijner residentie plaatsen. Verwittigd van de komst der Franschen, had de Damel voor zijn paleis eene lijfwacht van een veertig à vijftigtal bedienden doen plaatsen, als ook eene menigte muzijkanten, die in kunstbekwaamheid wedijverden, toen zij de vreemdelingen zagen, die hen kwamen bezoeken. Men veronderstelt dat zij een lied te hunner eere zongen. Vervolgens vertoonden zich de voornaamste officieren van den Afrikaanschen vorst, om BREU, met degenen, die hem vergezelden, den toegang bij den Damel te verschaffen. BREU, die van eene vrij groote gestalte was, merkt aan, dat het deurtje van de poort van het paleis zoo laag was, dat hij zich genoodzaakt vond niet weinig te bukken, om er binnen te treden; hij zag zich toen omringd door verscheidene gebouwen, onder welke hij eene audientiezaal bespeurde, die aan alle kanten open was. De Damel verwachtte er hem, op een praalbed gezeten, betwelk de kompagnie hem vereerd had. Hij bejegende de Franschen met ongemeene vriendelijkheid, en toonde zich bijzonder tevreden, over de geschenken, waarmede zij hem begiftigden, en onder welke zich twee vaten brandewijn bevonden. Het schijnt dat de Damel dien drank dermate beminde, dat hij zoo lang de voorraad strekte, zich daarin te buiten ging.

DE VENETIAAN CADAMOSTO VOOR DEN VORST VAN BADOMEL.

De Venetiaansche reiziger CADAMOSTO, al hoewel geen burgerlijk ambt bekleedende, werd echter niet minder gunstig ontvangen, door een Afrikaansch vorst, wien hij bezocht, langs de kust, die omtrent acht honderd mijlen van den mond der Senegal gelegen is. Die vorst betoonde hem eene zoo uitstekende bereidwilligheid, dat hij den Venetiaan met zich in zijne moskee nam, in het oogenblik des gebeds. Zij hadden daar nog al een zonderling gesprek. De Afrikaan, die CADAMOSTO alle die plegtigheden van zijnen eerdienst had doen bijwonen, vroeg hem er zijn gevoelen over. De reiziger het mahometaansch geloof niet toegedaan, wendde alles aan om den Christelijken Godsdienst luister bij te zetten, en de schoonheid van denzelven te verheffen. De Arabieren die den dienst der moskee waarnamen, dreven, even als de Afrikaansche vorst, den spot met dit gesprek. Na eenige overweging besloot echter de laatste zijn gesprek aan den Venetiaan met te zeggen: »dat hij niet twijfelde of de Godsdienst der Europeërs was, zeer goed daar het God alleen is, die hun zoo vele rijkdommen en zoo veel verstand geschonken had," maar voegde er bij: »dat die van Mahomet insgelijks veel schoons bevattede, als ook dat het buiten twijfel was, dat de bediende met meer grond op de zaligheid konden hopen, dan zulks de Christen kunnen doen, daar God een regtvaardig regter is; want de Christenen hier beneden zoo veel heil en zegen doende genieten, konde het niet missen of de bedienden hadden grootere belooningen in het toekomstige leven te verwachten, daar zij in het tegenwoordige van alles ontbloot waren."

Men moet echter uit deze twee voorbeelden het besluit niet trekken, dat de handelwijs en gastvrijheid, door de Afrikaansche vorsten aan de Europeërs bewezen, zal blijven standhouden. Eigenbelang en vrees zijn in het algemeen de eenige roersels hunner daden; en ongelukkige de genen, die aan hun goeddunken zijn overgelaten. BREU en CADAMOSTO werden wel bejegend in twee gevallen, die wij zoo even medegedeeld hebben, de een door de waardigheid als bestuurder der Fransche Afrikaansche maatschappij en de andere door de tegenwoordigheid van zijn schip.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.